

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN HARCAMA EĞİLİMLERİ VE KENT YAŞAMINA
KATKILARI: GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR
DEĞERLENDİRME**

**AN EVALUATION OF SPENDING PROPENSITIES OF THE STUDENTS IN GUMUSHANE
UNIVERSITY (TRADESMEN - STUDENT RELATIONSHIPS)**

Yrd.Doç.Dr. Kurtuluş MERDAN

Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü,
Gümüşhane/Türkiye

ÖZ

Üniversiteler toplumsal gelişimi destekleme ve ekonomiye katkı gibi işlevleriyle öne çıkmaktadır. Bu işlevlerin önemli kısmı, kentlerin ekonomik yapılarında gerçekleşmektedir. Bu durum üniversitelerin ekonomik etkisinin çok güçlü olduğunun bir kanıtı olarak kabul edilebilir. Üniversiteler içinde buldukları kent yaşamına hem ekonomik hem de sosyo-kültürel açıdan katkı sağlamanın yanında, kent içerisinde çeşitli toplumsal dinamikleri harekete geçirebilecek sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler, düşünce ve sanayi kuruluşlarıyla çift yönlü bir etkileşim sergilemeleri gerekmektedir. Yerel yöneticiler, şehirde yaşayan insanların refahını ve yaşam kalitesini arttırmaları için, öncelikle şehrin silüetinin korunması, şehrin daha yaşanılır hale getirilmesi noktasında kentin geleneksel, kültürel ve doğal yapısına uygun imar planı çalışmaları içerisine girmelidir.

Bu çalışmada Gümüşhane Üniversitesi öğrencilerinin harcama eğilimleri ve kent yaşamına olan katkıları araştırılmıştır. Hazırlanan anket formları Gümüşhane Üniversitesi merkez kampüsünde öğrenim gören 375 öğrenciye uygulanmış ve elde edilen veriler SSPS istatistik programıyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda Öğrencilerin ortalama aylık gelir miktarları 778,09TL ve aylık ortalama harcama miktarları 725,57 TL olarak bulunmuştur. Buradan hareketle 16.179 üniversite öğrencisinin Gümüşhane il ekonomisine sağladığı aylık katkının 11.738.997,03TL olduğu söylenebilmektedir. Diğer taraftan, Gümüşhane Üniversitesi öğrencilerinin aylık harcama eğilimleri içerisinde en fazla yemekhane dışında beslenme, kampüs içi ulaşım, barınma ve giyim yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Harcama Eğilimi, Ticaret, Gümüşhane Üniversitesi

ABSTRACT

Universities stand out with their functions such as supporting social development and contributing to the economy. An important part of these functions takes place in the economic structures of cities. This can be regarded as proof that the economic impact of universities is considerably strong. Universities can contribute to the city life both in economic and socio-cultural aspects and they are required to carry out bilateral interaction with the non-governmental organizations, local governments and industrial enterprises which may activate several social dynamics within the city. Local administrators, have to create building plans that are suitable for the traditional, cultural and natural structure of the city to improve the welfare and life quality of the people living in the cities and turn the city into a more livable place. In this study, the expenditure trends of Gümüşhane University students and their contribution to the city were investigated. The questionnaires had been applied with 375 students studying at Gümüşhane University central campus and the data obtained were analysed by SSPS statistical program. As a result of the research, the average monthly income of the students was found as 778, 09 TL and the average monthly expenditure was 725,57 TL. It can be argued that 16.179 university students contribute to Gümüşhane province's economy 11.738.997,03 TL in a month. The basic expense items of the Gümüşhane University students are eating outside campus cafeteria, campus transportation, housing and clothing.

Keywords: Tradesmen, Spending Propensity, Trade, Gumushane University

1. GİRİŞ

Üniversiteler, buldukları kentin ekonomik, toplumsal ve bireylerin kişisel gelişimlerine katkı sağlaması beklenen, bilimsel çalışmaların gerçekleştirildiği, araştırma sonuçlarının toplumla paylaşıldığı kurumlardır. Bu bağlamda üniversiteler, bölgesel kalkınmayı hedefleyen en önemli kuruluşlardan birisidir. Özellikle uygulamaya konulan her ilde üniversite kurulmasına yönelik yapılan çalışmalar üniversitelerin sadece bölgesel kalkınmaya değil aynı zamanda kent ekonomisine de sağladığı katkıyı ortaya koymaktadır.

Üniversiteler, nitelik artışı ve kuramsal çözüm getirme yoluyla kentlere katkı sağlayabilir. Öte yandan, kısa vadedeki katkı, farklı bölgelerden gelerek birkaç yıllığına kente yerleşen öğrenci kitlesiyle ilgilidir. Buna karşın, uzun yıllar kendi içinde kapalı kalmış topluluklarda, öğrenci kitlesinin demografik yapıyı ve kültürü değiştiren yabancı bir faktör olarak algılanması mümkündür. Aynı çerçevede, üniversitenin ekonomik katkısına yönelik beklentinin öne çıkması, toplumsal gelişim işlevini baskı altına almaktadır.

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin harcama eğilimleri ve kent yaşamına katkıları ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Bu çalışma doğrultusunda Gümüşhane Üniversitesi öğrencileri örneklem olarak belirlenmiş ve bu öğrencilerin harcama kalemlerinin dağılımı incelenmiştir. Gümüşhane Üniversitesi öğrencileri il nüfusunun %9,41'ini oluşturmaktadır. Bu durumda Gümüşhane Üniversitesi'nin sahip olduğu öğrenci sayısının Gümüşhane il ekonomisi üzerinde ne kadar etkisinin olduğu kolayca anlaşılabilir. Bu bağlamda, öğrencileri harcama yapmaktan alıkoyan algısal ve kültürel faktörleri irdeleyen çalışmaların yapılması gereklidir.

2. LİTERATÜR ÖZETİ

Üniversite öğrencilerinin harcama eğilimlerinin ve üniversitelerin kent yaşamına etkisinin araştırıldığı birçok yerli ve yabancı araştırmacılar bu çalışma için ilham kaynağı olmuştur. Konuyla ilgili yapılan yabancı literatürdeki çalışmalardan Tulsa Üniversitesi'nde eğitim gören öğrencilerin buldukları bölge ekonomisine katkılarını Wilson (1972), ortaya koymaya çalışmıştır. Çalışma sonucunda, öğrencilerin yıllık 6400\$'lık bir harcama gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Nottingham Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin gelir-harcama ilişkisini Bleaney vd. (1992) incelemişlerdir. Çalışmada, öğrencilerin harcama miktarı içerisinde en yüksek payı barınma giderleri (%28) ile gıda ihtiyaçlarının (%17) aldığı tespit edilmiştir.

Konuyla ilgili yerli literatürdeki çalışmalardan Tan vd. (1998), öğrencilerin harcama eğilimlerini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ekseninde incelemeye çalışmışlardır. Bu çalışmada öğrencilerin toplam harcama kalemleri içerisinde gıda tüketiminin (%32) en büyük payı aldığı görülmüştür.

Atik (1999), Erciyes Üniversitesi'nde eğitim faaliyetinde bulunan öğrencilerin bölge ekonomisine olan katkısını ele almıştır. Çalışma da üniversitenin sağlamış olduğu katkıları direk, endirekt ve uyarılmış şeklinde sınıflandırmaya tabi tutmuştur. Ayrıca istihdam anlamında toplam 7675 kişiye iş imkânı sağlandığı tespit edilmiştir.

Erkekoğlu (2000), öğrencilerin bölge ekonomisine olan katkısını Cumhuriyet Üniversitesi ekseninde statik ve dinamik olmak üzere iki kategoride incelemiştir. Üniversitenin 1998 senesinden bu yana 5965 kişiye istihdam sağladığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, üniversitenin Sivas ekonomisine katkısının yaklaşık 15 bin TL olduğu görülmüştür.

Bilginoğlu vd. (2002), öğrencilerin bölge ekonomisine olan katkısını Erciyes Üniversitesi ekseninde araştırmışlardır. Araştırmada üniversitenin 2000 yılı değerlendirilmesinde il ekonomisine 9 bin TL civarında katkıda bulunduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, 2001 senesi içerisinde de Kayseri ilinde 2969 kişiye istihdam sağladığı belirlenmiştir.

Ergün (2003), Afyon Kocatepe Üniversitesi Boldavin Meslek Yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerin ilçe ekonomisine katkısını araştırmaya çalışmıştır. Çalışma sahasını Boldavin Meslek Yüksekokulu'nda eğitim-öğretim gören 500 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, öğrenci harcamalarının ilçe ekonomisine 3 bin 800 TL civarında kaynak sağladığı görülmüştür.

Tuğcu (2004), çalışmasında öğrencilerin bölge ekonomisine katkısını Erciyes Üniversitesi Nevşehir yerleşkesi çerçevesinde araştırmıştır. Çalışma da üniversitenin sağlamış olduğu katkıları direk, endirekt ve uyarılmış şeklinde sınıflandırmaya tabi tutmuştur. Sonuç olarak, Erciyes Üniversitesinin il ekonomisine 4 bin TL civarında kaynak sağladığı belirlenmiştir. Ayrıca 2003 yılı içerisinde 278 kişiye iş imkânı sağladığı görülmüştür.

Tarı vd. (2006), çalışmalarında öğrencilerinin tüketim ve gelir ilişkisini Kocaeli üniversitesi ölçeğinde incelemiştir. Çalışma sonucunda, harcamaların tümü dikkate alındığında bunların büyük bir kısmının barınmaya ve beslenmeye yönelik olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Ayrıca farklı alanlarda eğitimine devam eden öğrencilerin tüketim tavırlarında önemsenecek düzeyde bir farkın olmadığı görülmüştür.

Balıkesir Üniversitesi Gönen Meslek Yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerinin harcama ve gelir ilişkisi Kaşlı ve Serel (2008), tarafından ele alınmış ve bu doğrultuda 554 öğrenci üzerinde araştırma yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin sahip olduğu aylık gelirin 518,86 TL ve toplam katkının senelik 3 bin 600 TL civarında olduğu tespit edilmiştir. Burada öğrencilerin daha çok eğlenceye harcama yaptıkları belirlenmiştir. Bu harcamayı sırasıyla barınma, evlerde aylık giderler (elektrik-su-gaz) ve iletişim giderlerinin izlediği görülmüştür. Tekrar aynı çalışma kapsamında, Gönen’de bulunan üniversite öğrencilerinin yaşam maliyeti ile ilgili algılar ele alındığında, öğrencilerin yeme-içme ve barınma maliyetlerini “pahalı” buldukları gözlenmiştir.

Dalğar vd. (2009), yaptığı çalışmalarda, yükseköğretim kurumlarının, Bucak ilçesi için bölgesel kalkınma üzerindeki etkisini ele almıştır. Araştırmadan doğan sonuç ile öğrenci başına ayda yaklaşık olarak 468 TL giderin olduğu ve 2008-2009 eğitim-öğretim dönemi süresince Bucak ilçesinde öğrenim gören öğrencilerin 3920’sinin, takribî 1 milyon 800 bin TL katkıda bulunduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte yükseköğretim kurumlarının 372 kişilik bir istihdam etkisi sağlamış olduğu ve ekonomiye toplamda 45 bin TL tutarında katkısının olduğu belirlenmiştir.

Akçakanat vd. (2010), yapmış olduğu çalışmada Süleyman Demirel Üniversitesi’nde öğrenim gören öğrencilerin 2003, 2005, 2007 ve 2009 yılları içerisinde gerçekleştirdikleri harcamaların şehrin ekonomik kalkınmasına olan faydasını incelemeye almıştır. Çalışma kapsamında 2009 yılında bir yükseköğretim öğrencisinin ayda ortalama 474 TL harcama yaptığı, bu harcamaların %60’ını barınma ve gıda giderlerinin oluşturduğu ve il ekonomisine öğrencilerin katkısının yıllık ortalama 81 bin TL civarında olduğu saptanmıştır.

Çalışkan (2010), Uşak Üniversitesi öğrencilerinin 2008-2009 yılında il ekonomisine olan katkısını değerlendirmeye çalışmıştır. Araştırma doğrultusunda 6316 öğrenciden 462’sine anket yapılarak çeşitli sorular yöneltilmiştir. Araştırma sonucunda ortaya çıkan tabloya göre, bir yüksek öğrenim öğrencisinin aylık harcama tutarının ortalama 560 TL civarında olduğu ve öğrencilerin şehrin ekonomik kalkınmasına yılda yaklaşık 50 bin TL katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Özer vd. (2010), Atatürk Üniversitesi’nde öğrenim gören öğrencilerin gelirleri ve giderleri arasındaki ilişkiyi, yapılan giderlerin harcama kümeleri dağılımlarını ve üniversite dahilindeki öğrencilerin şehrin ekonomisine olan katkısını araştırmışlardır. Çalışma kapsamında öğrencilerden 900’üne anket yöneltilmiştir. Anket değerlendirmesine katılanların aylık gider tutarlarının ortalama 475,943 TL olduğu ve 16 milyon TL şehir ekonomisine katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Soysal vd. (2011), öğrenci harcamalarını Kilis 7 Aralık Üniversitesi çerçevesinde incelemişlerdir. Araştırma doğrultusunda 417 üniversite öğrencisine çeşitli sorular içeren anketler yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin aylık gider tutarlarının 414 TL olduğu ve 6000’e yakın öğrencinin kent ekonomisine ortalama 29 bin TL fayda sağladığı bilgisine ulaşılmıştır.

19 Mayıs Üniversitesi öğrencilerinin gider çeşitlerinin göre il ekonomisine katkısı Çakır (2011), tarafından ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırma da 3290 öğrenciye bir takım sorular yöneltilerek anket yöntemi uygulanmıştır. Öğrenci grubunun %78’inin sigara ve alkole gereksiz gider yapmadığı çalışma sonucunda belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilerin barınma ve gıda harcamalarının aylık ortalama 300-400 TL arasında olduğu ve 30.000 kadar öğrencisi olduğu göz önünde bulundurulduğunda Samsun iline, öğrenci giderlerinin yüksek düzeyde fayda sağladığı belirtilmiştir.

Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu’nda eğitim faaliyetinde bulunan öğrencilerin gelir-gider ilişkileri ve 9 farklı harcama kalemleri Yaylalı vd. (2011), tarafından araştırılmaya çalışılmıştır. Araştırma da anket yöntemi kullanılarak 564 öğrenciye çeşitli nitelikte sorular yöneltilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin aylık ortalama 475,943TL tüketim harcaması yaptıkları ve ortalama 16 bin TL kadarda il ekonomisine fayda sağladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, öğrenciler açısından eğitim, ulaşım, haberleşme, gıda ve barınmaya yönelik harcamaların zorunlu giderler, şans oyunlarının ise lüks giderler arasında yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin il ekonomisine katkılarını ve Kars ilinde eğitim gören öğrencilerin yaşam maliyet algısının incelendiği çalışma Selçuk ve Başar (2012) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaya göre, öğrencilerin aylık ortalama 549,63 TL harcama gerçekleştirdikleri ve Kafkas Üniversitesi’nde eğitim

gören 12500 öğrencinin kentin ekonomik kalkınmasına tahmini olarak 54 bin 900 TL fayda sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda, en çok harcama kaleminin barınmaya (%21,23) yönelik olduğu, en az ise haberleşme (%3,67) alanında olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada öne çıkan diğer bir sonuç ise Kars ilinde eğitim gören öğrencilerin okuma maliyetinin diğer şehirlere göre yüksek olduğunun tespit edilmesidir.

Selçuk (2012), Erzurum ili dahilindeki Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin harcamaları üzerinde yapmış olduğu çalışmada, üniversite öğrencilerinin aylık yaklaşık 744,66 TL giderlerinin olduğu ve 31726 öğrenci bireyinin, Erzurum ekonomisine sağladığı katkının yaklaşık 186 bin 300 TL olduğu belirlenmiştir. Bununla beraber öğrencilerin harcama kalemleri içerisinde harcamanın en az yapıldığı alanın sportif faaliyetler olduğu, en fazla alanın ise barınma ihtiyaçlarına ayrıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat il ekonomisine sağlamış olduğu katkı Yayar ve Demir (2013) tarafından incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma neticesinde, bir öğrencinin aylık tüketim miktarının 572,22 TL olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Dolayısıyla üniversitenin şehir ekonomisine senelik ortalama 112 bin TL katkı sağladığı belirtilmiştir. Araştırmada üniversitenin il ekonomisine katkı sağlaması, üniversitede görevli her bir personelin aylık 2153,24 TL gider elde ettiği sonucu da ilave edilerek incelenmiştir.

Tösten vd. (2013), Diyarbakır vilayetinde yükseköğrenim görme sürecindeki öğrencilerinin gider dağılımlarını ve il ekonomisine olan katkısını araştırmak amacıyla anket uygulamışlardır. Öğrencilerin gider kalemlerine bakıldığında kültürel sportif faaliyet ve sosyal alanda çok fazla harcamanın yapılmadığı, harcamanın daha çok yiyecek-içecek, ulaşım ve barınma alanlarında yapıldığı tespit edilmiştir. Bulgu sonuçlarına göre Dicle Üniversitesi'nde 27500 öğrencinin öğrenim gördüğü göz önünde bulundurulduğunda, öğrencilerin aylık ortalama yapmış oldukları harcamaların 2012 senesinde 550 TL ve 2013 senesinde 650 TL olduğu görülmüştür ve şehre olan yıllık katkılarının 132 bin TL olduğu tespit edilmiştir.

Korkmaz (2015), çalışmasında öğrencilerin harcama eğilimlerinin il ekonomisine katkısını Bayburt Üniversitesi ekseninde değerlendirmeye almıştır. Alan araştırması için İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenime devam eden 300 adet öğrenciye anket uygulanmıştır. Sonuç olarak, 2012-2013 öğretim yılı dikkate alınarak öğrencilerinin aylık ortalama harcama miktarları 432,66TL olarak bulunmuştur. Buradan hareketle 4791 üniversite öğrencisinin Bayburt il ekonomisine sağladığı yıllık katkı 16 bin 500 TL civarında olduğu tespit edilmiştir.

Çayın ve Özer (2015), Muş Alparslan Üniversitesi'nde öğrencilerin tüketim yapısı ve öğrencilerin il ekonomisine katkısını araştırmaya çalışmışlardır. Araştırmaya veri toplamak için anket yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilen 2010-2011 yılları arasında üniversitenin Muş İline 894 kişilik bir istihdam sağladığını ortaya koymaktadır. Ayrıca üniversite il ekonomisine toplamda 40 bin 600 TL katkı sağlamıştır.

Arslan (2016), Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde eğitim gören öğrencilerin kentle kurdukları ilişkilerin ekonomik ve sosyal boyutlarını ele almaya çalışmıştır. Bu çalışmada öğrencilerin memnuniyet yahut memnuniyetsizlik derecelerinin nedenleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma da 630 öğrenciye bir takım sorular yöneltilerek anket yöntemi uygulanmıştır. Araştırmada tespit edilen sorunların öğrencilerin üniversite tercihlerinde önemli etkiler ortaya koyabilecek nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.

Sezer (2017), Karacabey Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ilçe ekonomisine katkısını incelemeye çalışmıştır. Çalışma alanını 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Karacabey Meslek Yüksekokulunda eğitim faaliyetinde bulunan 768 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda; öğrencilerin Karacabey ekonomisine sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan orta düzeyde katkı sağladığı belirlenmiştir. Diğer taraftan öğrencilerin yaş, eğitim gördükleri birim, ikamet ettikleri yer, aylık gelir düzeyleri, barınma, gıda ve sosyal harcama tutarları farklılık göstermektedir. Ayrıca aylık harcama tutarları arttığında genel olarak meslek yüksekokulu öğrencilerinin Karacabey'e yaptığı katkı düzeyine ilişkin algılarının da arttığı belirlenmiştir.

Yapılan literatür taraması ile ilgili yazarın adı, çalışmanın yılı, alanı ve sonuç bölümünü içeren özet Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1. Üniversite Öğrencilerinin Harcama Eğilimlerinin Ve Üniversitelerin Kent Yaşamına Etkisine Yönelik Yerli ve Yabancı Çalışmalar

Yazar Adı	Yıl	Çalışma Alanı	Sonuç
Wilson	1972	Tulsa Üniversitesi'nde eğitim gören öğrencilerin buldukları bölge ekonomisine katkılarını ortaya koymaya çalışmıştır.	Öğrencilerin yıllık 6400\$'lık bir harcama gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir.
Bleaney vd.	1992	Nottingham Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin gelir-harcama ilişkisini incelemişlerdir.	Öğrencilerin harcama miktarı içerisinde en yüksek payı barınma giderleri (%28) ile gıda ihtiyaçlarının (%17) aldığı tespit edilmiştir.
Tan vd.	1998	Öğrencilerin harcama eğilimlerini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ekseninde incelemeye çalışmışlardır.	Öğrencilerin toplam harcama kalemleri içerisinde gıda tüketiminin (%32) en büyük payı aldığı görülmüştür.
Atik	1999	Erciyes Üniversitesi'nde eğitim faaliyetinde bulunan öğrencilerin bölge ekonomisine olan katkısını ele almıştır.	Üniversitenin sağlamış olduğu katkıları direkt, endirekt ve uyarılmış şeklinde sınıflandırmaya tabi tutmuştur. Ayrıca istihdam anlamında toplam 7675 kişiye iş imkânı sağlandığı tespit edilmiştir.
Erkekoğlu	2000	Öğrencilerin bölge ekonomisine olan katkısını Cumhuriyet Üniversitesi ekseninde statik ve dinamik olmak üzere iki kategoride incelemiştir.	Üniversitenin 1998 senesinden bu yana 5965 kişiye istihdam sağladığı tespit edilmiştir. Üniversitenin Sivas ekonomisine katkısının yaklaşık 15 bin TL olduğu görülmüştür.
Bilginoğlu vd.	2002	Öğrencilerin bölge ekonomisine olan katkısını Erciyes üniversitesi ekseninde araştırmışlardır.	Üniversitenin 2000 yılı değerlendirilmesinde il ekonomisine 9 milyon TL civarında katkıda bulunduğu tespit edilmiştir. Buna ilaveten 2001 senesi içerisinde de Kayseri ilinde 2969 kişiye istihdam sağladığı belirlenmiştir.
Ergün	2003	Afyon Kocatepe Üniversitesi Boldavin Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin ilçe ekonomisine katkısını incelemiştir.	Öğrenci harcamalarının ilçe ekonomisine 3 milyon TL civarında kaynak sağladığı görülmüştür. Ayrıca Meslek Yüksekokulu'nun etkisiyle birlikte kişi başına düşen yıllık gelir artışının 70 bin TL civarında olduğu saptanmıştır.
Tuğcu	2004	Öğrencilerin bölge ekonomisine katkısını Erciyes Üniversitesi Nevşehir yerleşkesi çerçevesinde araştırmıştır.	Erciyes Üniversitesinin il ekonomisine 4 milyon TL civarında kaynak sağladığı belirlenmiştir. Ayrıca 2003 yılı içerisinde 278 kişiye iş imkânı sağladığı görülmüştür.
Tarı vd.	2006	Öğrencilerinin tüketim ve gelir ilişkisini Kocaeli üniversitesi ölçeğinde incelemiştir.	Harcamaların tümü dikkate alındığında bunların büyük bir kısmının barınmaya ve beslenmeye yönelik olduğu bilgisine ulaşılmıştır.
Tarı ve Pehlivanoglu	2007	Kocaeli'nde yaşayan farklı mal ve hizmet gruplarının yaptıkları harcamalar ile farklı gelir gurubuna ait tüketicilerin gelirleri arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir.	Tüketiciler gelirlerine göre alt, orta ve üst gelir grubu şeklinde sınıflandırmaya tabi tutulmuş ve her üç gelir grubunun tüketim harcamaları ayrı ayrı değerlendirilmeye çalışılmıştır.
Kaşlı ve Serel	2008	Balıkesir Üniversitesi Gönen Meslek Yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerinin harcama ve gelir ilişkisini ele almışlardır.	Öğrencilerin sahip olduğu aylık gelirin 518,86 TL ve giderlerinin ise senelik 2 bin TL civarında olduğu tespit edilmiştir. Burada öğrencilerin daha çok eğlenceye harcama yaptıkları belirlenmiştir. Bu harcamayı sırasıyla barınma, evlerde aylık giderler (elektrik-su-gaz) ve iletişim giderlerinin izlediği görülmüştür.
Dalğar vd.	2009	Yükseköğretim kurumlarının, Bucak ilçesi için bölgesel kalkınma üzerindeki etkisini ele almıştır.	Öğrenci başına ayda yaklaşık olarak 468 TL giderin olduğu ve 2008-2009 eğitim-öğretim dönemi süresince Bucak ilçesinde öğrenim gören öğrencilerin 3920'sinin, takribî 17 milyon TL katkıda bulunduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte yükseköğretim kurumlarının 372 kişilik bir istihdam etkisi sağlamış olduğu ve ekonomiye toplamda 45 bin TL tutarında katkısının olduğu belirlenmiştir.
Akçakanat vd.	2010	Süleyman Demirel Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin 2003, 2005, 2007 ve 2009 yılları içerisinde gerçekleştirdikleri harcamaların şehrin ekonomik kalkınmasına olan faydasını incelemeye almıştır.	2009 yılında bir yükseköğretim öğrencisinin ayda ortalama 474 TL harcama yaptığı, bu harcamaların %60'ını barınma ve gıda giderlerinin oluşturduğu ve il ekonomisine öğrencilerin katkısının yıllık ortalama 81 bin TL civarında olduğu saptanmıştır.
Çalışkan	2010	Uşak Üniversitesi öğrencilerinin 2008-2009 yılında il ekonomisine olan katkısını değerlendirmeye çalışmıştır.	Bir yüksek öğrenim öğrencisinin aylık harcama tutarının ortalama 560 TL civarında olduğu ve öğrencilerin şehrin ekonomik kalkınmasına yılda yaklaşık 50 milyon TL katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.
Özer vd.	2010	Atatürk Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin gelirleri ve giderleri arasındaki ilişkiyi ve öğrencilerin şehrin ekonomisine olan katkısını araştırmışlardır	Anket değerlendirmesine katılanların aylık gider tutarlarının ortalama 475,943 TL olduğu ve 16 milyon TL şehir ekonomisine katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.
Soysal vd.	2011	Öğrenci harcamalarını Kilis 7 Aralık Üniversitesi çerçevesinde incelemişlerdir.	Öğrencilerin aylık gider tutarlarının 414 TL olduğu ve 6000'e yakın öğrencinin kent ekonomisine ortalama 30 bin TL fayda sağladığı bilgisine ulaşılmıştır
Çakır	2011	19 Mayıs Üniversitesi öğrencilerinin gider çeşitlerinin göre il ekonomisine katkısı ortaya konulmaya çalışılmıştır.	Öğrencilerin barınma ve gıda harcamalarının aylık ortalama 300-400 TL arasında olduğu ve 30000 kadar öğrencisi olduğu göz önünde bulundurulduğunda Samsun iline, öğrenci giderlerinin yüksek düzeyde fayda sağladığı belirtilmiştir.
Yaylalı vd.	2011	Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu'nda eğitim faaliyetinde bulunan öğrencilerin gelir-gider ilişkileri ve 9 farklı harcama kalemleri araştırılmaya çalışılmıştır.	Öğrencilerin aylık ortalama 475,943TL tüketim harcaması yaptıkları ve ortalama 16 milyon TL kadarda il ekonomisine fayda sağladıkları tespit edilmiştir.

Selçuk ve Başar	2012	Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin il ekonomisine katkılarını incelemeye çalışmışlardır.	Öğrencilerin aylık ortalama 549,63 TL harcama gerçekleştirdikleri ve Kafkas Üniversitesi'nde eğitim gören 12500 öğrencinin kentin ekonomik kalkınmasına tahmini olarak 54 bin 900 TL fayda sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.
Selçuk	2012	Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin harcama eğilimleri üzerine bir değerlendirme yapmıştır.	Üniversite öğrencilerinin aylık yaklaşık 744,66 TL giderlerinin olduğu ve 31726 öğrenci bireyinin, Erzurum ekonomisine sağladığı katkının yaklaşık 186 bin 300 TL olduğu belirlenmiştir.
Yayar ve Demir	2013	Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat il ekonomisine olan katkısını incelemeye çalışılmışlardır.	Bir öğrencinin aylık tüketim miktarının 572,22 TL olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Dolayısıyla üniversitenin şehir ekonomisine senelik ortalama 112 bin TL katkı sağladığı belirtilmiştir.
Tösten vd.	2013	Diyarbakır vilayetinde yükseköğrenim görme sürecindeki öğrencilerin gider dağılımlarını ve il ekonomisine olan katkısını araştırmaya çalışmışlardır.	Öğrencilerin aylık ortalama yapmış oldukları harcamaların 2012 senesinde 550 TL ve 2013 senesinde 650 TL olduğu görülmüştür ve şehre olan yıllık katkılarının 132 bin TL olduğu tespit edilmiştir.
Korkmaz	2015	Öğrencilerin harcama eğilimlerinin il ekonomisine katkısını Bayburt Üniversitesi ekseninde değerlendirmeye almıştır.	Öğrencilerinin aylık ortalama harcama miktarları 432,66TL olarak bulunmuştur. Buradan hareketle 4791 üniversite öğrencisinin Bayburt il ekonomisine sağladığı yıllık katkı 16 bin TL civarında olduğu tespit edilmiştir.
Çayın ve Özer	2015	Muş Alparslan Üniversitesi'nde öğrencilerin tüketim yapısı ve öğrencilerin il ekonomisine katkısını araştırmaya çalışmışlardır.	Üniversitenin Muş İline 894 kişilik bir istihdam sağladığını ortaya koymaktadır. Ayrıca üniversite il ekonomisine toplamda 40 bin 600 TL katkı sağlamıştır.
Arslan	2016	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde eğitim gören öğrencilerin kentle kurdukları ilişkilerin ekonomik ve sosyal boyutlarını ele almaya çalışmıştır.	Araştırmada tespit edilen sorunların öğrencilerin üniversite tercihlerinde önemli etkiler ortaya koyabilecek nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.
Sezer	2017	Karacabey Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ilçe ekonomisine katkısını incelemeye çalışmıştır.	Öğrencilerin Karacabey ekonomisine sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan orta düzeyde katkı sağladığı belirlenmiştir.

3. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Çalışma, Gümüşhane Üniversitesi öğrencilerinin harcama eğilimlerinin il ekonomisine katkısının ne kadar olduğunu belirlemek amacıyla yapılmıştır. Gümüşhane ili birinci dereceden kalkınmada öncelikli yöreler arasında yer almaktadır. Gümüşhane ilinin sahip olduğu engebeli yapı, iklim koşullarının elverişli olmaması, yetişmiş insan gücünün olmaması, toprak mülkiyetinin parçalı olması gibi durumlardan dolayı Gümüşhane Üniversitesi şehrin en önemli lokomotifleri arasında görülmektedir. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin il ekonomisine yaratacağı katkıda önem taşımaktadır. Çalışma, öğrencilerin Gümüşhane'ye katkısını ortaya koyması açısından önem taşımaktadır.

3.2. Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Kullanılacak veri setini elde etmek için, Gümüşhane Üniversitesi'nde eğitim gören öğrencilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın evreni, harcamalarını il içerisinde gerçekleştiren öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak belirlenmiştir.

Bu çalışmanın ana kütesini 2016-2017 akademik yılında Gümüşhane Üniversitesi'nde öğrenim gören 116.179 ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada örnek büyüklüğü bilindiğinden;

$n = (Nt^2 pq) / (d^2 (N-1) + t^2 pq)$ formülü kullanılarak anakütleyi temsil edecek örneklem sayısının hesaplanması yapılır.

N: Anakütle sayısı

n: Örneklem sayısı

p: İlgilenilen olayın görülme olasılığı

q: 1-p (veya ilgilenilen olayın görülmemesi olasılığı)

d: kabul edilen ± örnekleme hata oranı

$\alpha = 0,05$ anlamlılık düzeyinde, serbestlik derecesine göre t tablosu kritik değeri: 1,96 değeri alınır.

Formülde değerler yerine yazılarak ve %5 hata ve %95 güven aralığı ile ana kütle büyüklüğü 16.179 ve buna göre örneklem büyüklüğü 375 olarak bulunmuştur.

Çalışmanın veri setini oluşturmak için anket uygulamasının tercih edildiği 2016-2017 öğretim yılında üniversitede öğrenim görülen programlara ve cinsiyete göre öğrenci sayılarının dağılımı Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Programlara ve Cinsiyete Göre Dağılımları (2016-2017 Öğretim Yılı)

Programlar	Bayan	Erkek	Toplam
Ön Lisans	2126	3844	5970
Lisans	4453	5026	9479
Yüksek Lisans	198	504	702
Doktora	9	19	28
Toplam	6786	9393	16179

Kaynak: (Gümüşhane Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, 30.06.2017).

2016-2017 öğretim yılında 5970 ön lisans, 9479 lisans, 702 yüksek lisans ve 28 doktora öğrencisi olmak üzere toplam da 16179 öğrenci öğrenim görmektedir (Tablo 2). Gümüşhane Üniversitesi 2016-2017 öğretim yılında 7 fakülte, 1 yüksekokul 8 meslek yüksekokulu ve 2 enstitüye sahiptir.

Araştırmaya yol gösterici olarak daha önce benzer konuları ele alan Akçakanat vd.'nin (2010), Selçuk'un (2012) ve Korkmaz'ın (2015) anket çalışmalarından faydalanılmıştır. Gümüşhane Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilere geri dönüşlerin sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi için yüz yüze anket uygulaması tercih edilmiştir. Araştırma sırasında, katılımcıların eksik ya da hatalı anket doldurması olasılığı düşünülmüş ve 400 anket formu dağıtılmıştır. Fakat katılımcıların bazıları 16 sorunun tamamını yanıtlamadan anketi sonlandırdığından 375 geçerli anket değerlendirmeye alınmıştır.

Bu anketlerden elde edilen veriler SPSS paket programına tabi tutulmuştur. Araştırmada geçerli kabul edilen 375 anket formundan elde edilen tüm veriler güvenilirlik analizine tabi tutulduğunda bulunan *Cronbach's alpha* değeri 0,705'dir. Bu değer 0,70 ve üstü olduğu durumlarda ölçeğin güvenilir olduğu kabul edilir (Durmuş vd., 2011:89).

Anketin değerlendirilmesinde frekans (f), yüzde (%), ortalama değer ve standart sapma değerleri; ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliğinin tespit edilmesi için Cronbach's α değeri belirlenerek bulgular kısmı oluşturulmuştur. Ayrıca ikili gurupların analizinde bağımsız guruplar için Ki-kare (Pearson's Chi-Square) testinden yararlanılmıştır.

Gümüşhane üniversitesi öğrencilerinin il ekonomisine katkısını ortaya koymak amacıyla 16 adet soru öğrencilere yöneltilmiştir. Anketin ilk kısmında öğrencilerin demografik özelliklerine (1-6), ikinci kısmında öğrencilerin üniversiteye bakış açılarına (7-13), üçüncü kısımda ise, öğrencilerin hangi harcama kalemlerini tercih ettiklerine dair sorulara (14-16) yer verilmiştir.

Araştırma açısından, öğrencilerin rasyonel tercihlerde bulunduğu yaklaşımına bağlı niceliksel değişkenler; gelir düzeyi, harcama miktarları ve kalemleridir. Rasyonel olmayan tercihleri güdülemesi olası değişkenler ise, Gümüşhane ilinin öğrenciye sunduğu imkânlar ve öğrencinin rahat edebilme güdüsü olarak kabul edilmiştir. Söz konusu değişkenler, öğrencilerin ifadeleri ekseninde irdelenmiştir.

Araştırmanın problem cümlesi ise “ Öğrencilerin aylık tüketim harcamalarını Gümüşhane ilinde gerçekleştirmesi ve Gümüşhane ilini tavsiye etme durumu bazı değişkenlere göre nasıl bir farklılık gösterir?” Değişkenler ve elde edilen veriler ışığında çalışmanın hipotezleri şu şekilde sıralanabilir:

H1: Öğrencilerin ailelerinin yaşadıkları bölge ile Gümüşhane Üniversitesi'ni tercih nedenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.

H2: Cinsiyet ile Gümüşhane Üniversitesi'ni tavsiye etme durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.

H3: Gümüşhane Üniversitesini tavsiye etme durumu ile okumanın maliyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır

H4: Gümüşhane Üniversitesini tavsiye etme durumu ile öğrencilerin barınma maliyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.

4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Bu bölümde öncelikli olarak öğrencilerin demografik ve sosyo-ekonomik durumuna ilişkin bulgulara yer verilmiştir. İlk olarak katılımcıların ilgili maddelere verdikleri yanıtlar yüzde, frekans şeklinde ele alınmıştır. Sonrasında öğrencilerin ekonomik durumuna ilişkin bulgular incelenmiş, bu durum tablolar şeklinde

sunulmuştur. Devamında ise öğrencilerin gelir düzeyi, aylık harcama çeşitleri ve tutarları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Sayı (N)	Yüzde(%)
Erkek	178	47,5
Kadın	197	52,5
Toplam	375	100
Yaş	Sayı (N)	Yüzde(%)
0-20	139	37,1
21-25	220	58,7
26-30	14	3,7
31-35	2	3,8
Toplam	375	100
Eğitim Durumu	Sayı (N)	Yüzde(%)
Ön Lisans	30	8,0
Lisans	343	91,5
Yüksek Lisans	2	0,5
Toplam	375	100
Eğitim Birimi	Sayı (N)	Yüzde(%)
Edebiyat Fakültesi	28	7,5
Meslek Yüksekokulu	27	7,2
Mühendislik Ve Doğa Bilimleri Fakültesi	145	38,7
İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi	36	9,6
Sağlık Bilimleri Fakültesi	48	12,8
İlahiyat Fakültesi	49	13,1
Turizm Fakültesi	4	1,1
İletişim Fakültesi	19	5,1
Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu	19	5,1
Toplam	375	100
Ailenizin Yaşadığı Bölge	Sayı (N)	Yüzde(%)
Akdeniz Bölgesi	40	10,7
İç Anadolu Bölgesi	72	19,2
Marmara Bölgesi	49	13,1
Karadeniz Bölgesi	106	28,3
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	28	7,5
Doğu Anadolu Bölgesi	56	14,9
Ege Bölgesi	24	6,4
Toplam	375	100

Örnekleme yer alan eğitim-öğretim faaliyetiyle uğraşan öğrencilerin cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve birimi, ailenin yaşadığı bölge gibi demografik ve sosyo-ekonomik durumu gösterilmektedir (Tablo 3). Buna göre katılımcıların %55,5 (197)'si kadın, %47,5 (178)'ü erkek, %58,7'si 21-25 yaş aralığında, %91,5'i lisans eğitimi almakta ve %38,7'si Mühendislik ve Doğa Bilimlerinde öğrenim görmektedir. Ayrıca katılımcıların ailelerinin buldukları bölge açısından sonuçları değerlendirmişimizde en fazla Karadeniz Bölgesi'nde (%28,3) yaşadıkları görülmektedir. Bu durumu sırasıyla Doğu Anadolu (%14,9), Marmara (%13,1), Akdeniz (%10,7), Güneydoğu Anadolu(%7,5) ve Ege Bölgesi (%6,4) izlemektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin Gümüşhane'de İkamet Şekilleri

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Özel Apartta	77	20,5
Devlet Yurdunda	167	44,5
Ailemin Yanında	7	1,9
Akrabamın Yanında	1	0,3
Kiralık Öğrenci Evinden	95	25,3
Apart Dairede	26	6,9
Öğretmen Evinde	1	0,3
Polis Evinde	1	0,3
Toplam	375	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin ikamet şekilleri Tablo 4'te verilmektedir. Buna göre öğrenciler çoğunlukla devlet yurdunu (%44,5), kiralık öğrenci evlerini (%25,3) ve özel apartları (%20,5) tercih etmektedir.

2016-2017 öğretim yılı dikkate alınarak öğrencilerinin aylık ortama gelir ve gider miktarları tespit edilmeye çalışılmıştır (Soru 5). Buna göre öğrencilerin ortalama aylık gelir miktarları (burs, aileden gelen, kısmi zamanlı çalışarak elde edilen miktarın toplamı) 778,09TL ve aylık ortalama harcama miktarları 725,57 TL olarak bulunmuştur. Buradan hareketle 16179 üniversite öğrencisinin Gümüşhane il ekonomisine sağladığı aylık katkı 11 738 997,03TL olarak tespit edilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Gümüşhane Üniversitesi'ni Tercih Nedenleri

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Memlekete Yakın Olması	76	20,3
Puanı	208	55,5
Ekonomik İmkânları	1	0,3
Yurtdışı İmkânlarının Olması	1	0,3
Kaliteli Öğretim Elamanlarına Sahip olması	7	1,9
Tavsiye	26	6,9
Fiziki İmkânlarının Yeterli Olması	4	1,1
Diğer (Yanlış ve bilinçsiz tercih, aileden uzaklaşma)	52	13,9
Toplam	375	100

Öğrencilerin Gümüşhane üniversitesini tercih nedenlerine yönelik algıları Tablo 5'te izah edilmeye çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %55,5'i üniversiteyi tercih etmelerinde aldıkları puanların etkisinin olduğunu düşünmektedir. Ayrıca memleketine yakın olması (%20,3), diğer nedenler (%13,9), ve tavsiye (%6,9)'de sırasıyla etkili olmaktadır.

Öğrencilerin yaşadıkları bölge ile Gümüşhane üniversitesini tercih nedeni arasında ilişki olup olmadığı Ki-kare bağımsızlık testi kullanılarak değerlendirme çalışılmış ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (χ^2 değeri: 7,860 ve olasılık değeri: 0,0825 olarak hesaplanmıştır. Buna göre %5 anlamlılık düzeyine göre "H1: Öğrencilerin ailelerinin yaşadıkları bölge ile Gümüşhane Üniversitesi'ni tercih nedenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır hipotezi reddedilmiştir). Buna göre %5 önem düzeyine göre öğrencilerin ailelerinin yaşadıkları bölge ile Gümüşhane Üniversitesi'ni tercih nedenleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığından H1 hipotezi reddedilmektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin Gümüşhane Üniversitesini Çevresine ve Arkadaşlarına Tavsiye Edip Etmeme Durumu

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Kesinlikle Tavsiye Etmem	130	34,7
Tavsiye Etmem	102	27,2
Kararsızım	77	20,5
Tavsiye Ederim	55	14,7
Kesinlikle Tavsiye Ederim	15	2,9
Toplam:	375	100

"Gümüşhane Üniversitesi'ni çevrenize ve arkadaşlarınıza tavsiye eder misiniz?" sorusuna katılımcıların %61,9'u 'kesinlikle tavsiye etmem' ve 'tavsiye etmem' yanıtını vermişlerdir (Tablo 6).

Çalışmada, öğrencilerin Gümüşhane Üniversitesi'ni çevresine ve arkadaşlarına tavsiye etme düşüncesi ile cinsiyet arasında anlamlı ilişki olup olmadığı araştırılmak istenmiştir. Bu amaç doğrultusunda Ki-kare bağımsızlık testi kullanılmış ve cinsiyet ile öğrencilerin Gümüşhane Üniversitesi'ni çevresine ve arkadaşlarına tavsiye etme düşüncesi arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu gözlenmiştir (χ^2 değeri: 13,103 ve sig. değeri: 0,011 olarak hesaplanmıştır. H2: Cinsiyet ile Gümüşhane Üniversitesi'ni tavsiye etme durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır hipotezi kabul edilmiştir). Buna göre %5 önem düzeyine göre öğrencilerin Gümüşhane üniversitesini arkadaşlarına tavsiye etme ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunduğundan H2 hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 7. Öğrenciler Tarafından Gümüşhane Üniversitesinde Okumanın Maliyetinin Alternatiflerine Göre Değerlendirilmesi

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Çok Yüksek	149	39,7
Yüksek	143	38,1
Normal	66	17,6
Düşük	11	2,9
Çok Düşük	6	1,6
Toplam:	375	100

"Gümüşhane ilinde okumanın maliyeti alternatiflerine göre nasıldır?" Sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtlar Tablo7'de gösterilmektedir. Buna göre Gümüşhane ilinde okumanın maliyetini öğrencilerin %39,7'lik kısmı çok yüksek, %38,1'i yüksek ve %17,6'lık kısmı normal bulmaktadır. Burada Gümüşhane ilinde okumanın maliyeti diğer illerle mukayese edildiğinde yüksek (%77,8) olarak değerlendirilmektedir.

Öğrencilerin Gümüşhane Üniversitesi'ni tavsiye etme durumu ile Gümüşhane ilinde okumanın maliyeti arasında ilişki olup olmadığı Ki-kare bağımsızlık testi kullanılarak değerlendirme çalışılmış ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (χ^2 değeri: 79,833 ve olasılık değeri: 0,000 olarak hesaplanmıştır. Buna göre %5 anlamlılık düzeyine göre "H3: Gümüşhane Üniversitesini tavsiye etme durumu ile okumanın maliyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır hipotezi kabul edilmiştir). Buna göre %5 önem düzeyine göre Gümüşhane Üniversitesini tavsiye etme durumu ile okumanın maliyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunduğundan H3 hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 8. Öğrenciler Tarafından Gümüşhane Üniversitesinde Barınma Maliyetinin Alternatiflerine Göre Değerlendirilmesi

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Çok Yüksek	210	56,0
Yüksek	127	33,9
Normal	31	8,3
Düşük	5	1,3
Çok Düşük	2	0,5
Toplam:	375	100

"Gümüşhane ilinde barınmanın maliyeti alternatiflerine göre nasıldır?" Sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtlar Tablo 8'de gösterilmektedir. Buna göre Gümüşhane ilinde barınmanın maliyetini katılımcıların %56,0'lık kısmı çok yüksek, %33,9'luk kısmı yüksek ve %8,3'lük kısmı da normal olarak değerlendirmektedir (Tablo 7). Katılımcılar tarafından Gümüşhane ilinde okumanın maliyeti diğer illerle mukayese edildiğinde yüksek (%89,9) olarak algılanmaktadır.

Öğrencilerin Gümüşhane Üniversitesi'ni tavsiye etme durumu ile Gümüşhane ilinde barınmanın maliyeti arasında ilişki olup olmadığı Ki-kare bağımsızlık testi kullanılarak değerlendirme çalışılmış ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (χ^2 değeri: 83,073 ve olasılık değeri: 0,000 olarak hesaplanmıştır. Buna göre %5 anlamlılık düzeyine göre "H4: Gümüşhane Üniversitesini tavsiye etme durumu ile barınmanın maliyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır hipotezi kabul edilmiştir). Buna göre %5 önem düzeyine göre Gümüşhane Üniversitesini tavsiye etme durumu ile barınmanın maliyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunduğundan H4 hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 9. Öğrenciler Tarafından Gümüşhane İlinde Yiyecek-İçecek Fiyatlarının Değerlendirilmesi

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Çok Yüksek	107	28,5
Yüksek	163	43,5
Normal	104	22,7
Düşük	1	0,3
Toplam:	375	100

Araştırmada, öğrencilerin Gümüşhane'de yiyecek-içecek fiyatları hakkındaki genel kanaatleri Tablo 9'da verilmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %43,5'i yiyecek-içecek fiyatlarını yüksek, %28,5'lik kısmı çok yüksek ve %22,7'lik kısmı da normal olarak değerlendirmektedir.

Tablo 10. Tekrar Tercih Etme İmkânına Göre Öğrencilerin Gümüşhane Üniversitesi Hakkındaki Düşünceleri

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Evet	67	17,9
Hayır	308	82,1
Toplam:	375	100

"Tekrar tercih etme imkânınız olsa Gümüşhane Üniversitesi'ni tercih eder miydiniz?" sorusuna yönelik katılımcıların görüşleri Tablo 10'da verilmektedir. Katılımcıların %82,1'i tekrar tercih etme imkânı olsa Gümüşhane üniversitesini tercih etmeyeceğini, buna karşılık %17,9'luk kısmı ise yine Gümüşhane üniversitesini tercih etmeyi düşünmektedir.

Tablo 11. Öğrencilerin Gümüşhane İlinde Bulunma Süreleri

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
6-7 Ay	72	19,2
8-9 Ay	260	69,3
10-11 Ay	32	8,5
12 Ay	11	2,9
Toplam:	375	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin Gümüşhane ilinde bulunma süreleri Tablo 11’de verilmektedir. Öğrenciler genellikle 8-9 aylık süreler içerisinde (%69,3) Gümüşhane ilinde bulunmakta, bu durumu sırasıyla 6-7 (%19,2), 10-11 (%8,5) ve 12 aylık (%2,9) süreler izlemektedir. 2017-2018 döneminden itibaren yaz okulunun açılmasıyla birlikte öğrencilerin Gümüşhane’de bulunma sürelerinde bir artış görüleceği olasıdır.

Tablo 12. Öğrencilerin Aylık Harcamalarının Ne Kadarını Gümüşhane İlinde Gerçekleştirdiğine Dair Düşünceleri

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Bir Kısmını	12	3,2
Yarısını	39	10,4
Büyük Bir Kısmını	190	50,7
Tamamını	134	35,7
Toplam:	375	100

“Aylık harcamalarınızın ne kadarını Gümüşhane’de gerçekleştiriyorsunuz?” sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtlar Tablo 12’de gösterilmektedir. Öğrenciler aylık harcamalarının büyük bir oranını (%86,4) Gümüşhane ilinde gerçekleştirmektedir. Öğrencilerin aylık harcamalarının yarısını (%10,4) ve bir kısmını (%3,2) Gümüşhane ilinde gerçekleştirmesinde öğrenciden sözlü olarak aldığımız yanıtlar dikkate alınarak daha çok esnafın olumsuz tavrının, kalitesiz ürün sunumunun ve öğrenciyi algılama şekillerinin farklı olmasının önemli etkileri bulunmaktadır.

Tablo 13. Öğrencilerin Gümüşhane’de İkamet Ettikleri Zamanlarda Ücretli Çalıştıklarına Dair Düşünceleri

Cevaplar	Sayı	Yüzde (%)
Evet	23	6,1
Hayır	352	93,9
Toplam:	375	100

“Gümüşhane’de ikamet ettiğiniz zamanlarda ücretli olarak çalışıyor musunuz?” sorusuna katılımcıların %93,9’u hayır, %6,1’i de evet cevabını vermişlerdir (Tablo13). Burada boş zamanlarında ücretli olarak çalışan öğrenci sayısı 23’dir. Bu öğrencilerin 20’si kampüs alanı dışında (18’i kısmı zamanlı 2’si tam zamanlı olarak çalışmakta), 3 adeti ise kampüs alanı içerisinde kısmi zamanlı olarak çalışmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin harcama kalemlerinin dağılımları Tablo14a, 14b ve 14c’de verilmektedir. Tablo 14a’da öğrencilerin aylık harcama kalemleri içerisinde yemekhane içinde ve dışında beslenme, sportif faaliyetler, internet kullanımı, internette alışveriş, eğlence ve kafeterya, fotokopi ve kırtasiye harcamaları yer almaktadır.

Tablo 14a. Öğrencilerin Aylık Harcama Kalemlerinin Dağılımı

	Yemekhanede Beslenme		Yemekhane Dışında Beslenme		Sportif Aktiviteler		İnternet Kullanımı		Eğlence ve Kafeterya		Fotokopi ve Kırtasiye		İnternette Alışveriş	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
0-50	229	69,2	94	26,2	228	74,5	252	76,8	151	43,4	279	84,0	198	62,7
51-100	69	20,8	121	33,7	49	16,0	62	18,9	131	37,6	45	13,6	79	25,0
101-150	17	5,1	74	20,6	13	4,2	8	2,4	46	13,2	8	2,4	25	7,9
151-200	9	2,7	34	9,5	9	2,9	2	0,6	7	2,0	0	0	8	2,5
251- +	7	2,1	36	2,1	7	2,3	4	1,2	13	3,7	0	0	6	1,9
Toplam	331	100	359	100	306	100	328	100	348	100	332	100	316	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin aylık beslenme tercihleri dikkate alındığında yemekhane içinde beslenenlerin %69,2’sinin 0-50TL , %20,8’inin 51-100TL, %5,1’inin ise 101-150TL arasında aylık ortalama harcama yaptıkları gözlenmiştir. Yemekhane dışında beslenenlerin ise %26,2’sinin 0-50TL, %33,7’ünün 51-100TL ve %20,6’sının 101-150 TL arasında aylık ortalama harcama yaptıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin sportif faaliyetlerine yönelik harcamaları göz önüne alındığında %74,5’inin 0-50TL, %16’sının 51-100TL ve %4,2’sinin 101-150 TL arasında harcama yaptıkları görülmektedir. İnternet kullanımı açısından ise öğrencilerin %76,8’inin 0-50TL, %18,9’unun 51-100TL ve %2,4’sinin 101-150 TL arasında bir harcama yaptıkları tespit edilmiştir (Tablo 14a).

Tablo 14a’da eğlence ve kafeteryaya yönelik harcamalar dikkate alındığında öğrencilerin %43,4’ünün 0-50TL, %37,6’sının 51-100TL ve %13,2’sinin 101-150 TL arasında harcama yaptıkları görülmektedir. Eğitim harcaması açısından öğrencilerin %84’ünün 0-50TL, %13,6’sının 51-100TL ve %2,4’ünün 101-150 TL arasında fotokopi ve kırtasiye harcaması yaptıkları tespit edilmiştir. İnternette alışveriş yapmayı tercih eden öğrencilerin %62,7’sinin 0-50TL , %25’inin 51-100TL, %7,9’unun 101-150TL ve %2,5’inin 151-200TL arasında aylık ortalama harcama yaptıkları belirlenmiştir. Burada harcama dağılımı içerisinde yemekhane dışındaki beslenme en fazla harcamanın yapıldığı kalem olarak görülmektedir.

Tablo 14b’de öğrencilerin şehir içi ulaşım, şehirlerarası ulaşım ve barınmaya yönelik yaptıkları harcamalar yer almaktadır.

Tablo 14b. Öğrencilerin Aylık Harcama Kalemlerinin Dağılımı

	Şehir İçi Ulaşım		Şehirlerarası Ulaşım			Barınma		
	Sayı	Yüzde (%)		Sayı	Yüzde (%)		Sayı	Yüzde (%)
0-40	154	42,2	0-100	195	57,2	0-200	167	46,0
41-80	145	39,7	101-150	80	23,5	201-300	84	23,1
81-120	46	12,6	151-200	33	9,7	301-400	37	10,2
121-140	13	3,6	201-250	16	4,7	401-500	37	10,2
141- +	7	1,9	251-+	17	5,0	501-+	38	10,5
Toplam	365	100		341	100		363	100

Şehir içi ulaşım açısından öğrencilerin %42,2’si 0-40TL, %39,7’sinin 41-80TL, %12,6’sının 81-120TL ve %3,6’sının 121-140 arasında harcama yaptıkları; şehirlerarası ulaşım açısından ise öğrencilerin %57,2’si 0-100TL, %23,5’i 101-150TL, %9,7’sinin 151-200TL ve %5’inin 251 ve üzeri arasında harcama yaptıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin barınmaya yönelik yaptıkları harcamaların %46’sı 0-200TL, %23,1’i 201-300TL, %10,5’inin 501 ve üzeri, %10,2’sinin de 301-400TL ve 401-500TL aralığında olduğu gözlenmiştir (Tablo 14b). Burada da öğrencilerin aylık harcama kalemleri içerisinde en fazla Şehir içi ulaşım ile barınma yer almaktadır.

Tablo 14c’de öğrencilerin aylık harcama kalemleri içerisinde yer alan ısınma, kitap ve sergi, tekel ve giyim üzerine yapılan harcama miktarları verilmektedir.

Tablo 14c. Öğrencilerin Aylık Harcama Kalemlerinin Dağılımı

	Isınma		Kitap ve Sergi		Tekel		Giyim	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
0-100	252	81,6	280	90,6	220	76,9	197	57,4
101-150	32	10,4	20	6,5	19	6,6	114	33,2
151-200	15	4,9	6	1,9	21	7,3	24	7,0
201-250	5	1,6	1	0,3	9	3,1	4	1,2
251-+	5	1,6	2	0,6	17	5,9	4	1,2
Toplam	309	100	309	100	286	100	328	100

Tablo 14c’de öğrencilerin harcama kalemleri içerisinde en fazla harcama yaptığı kalem giyim üzerinedir. Öğrencilerin giyim üzerine yaptıkları harcamaların %57,4’ü 0-100TL, %33,2’si 101-150TL %7’side 151-200 arasında yer almaktadır. Öğrencilerin aylık ortalama yakıt ve ısınma masrafları incelendiğinde ise, %81,6’sı 0-100TL, %10,4’ü 101-150TL ve %4,9’unun da 151-200TL arasında harcama yaptığı görülmektedir. Öğrencilerin kitap ve sergi harcamaları dikkate alındığında ise %90,6’sının 0-100TL ve %6,5’inin 101-150TL arasında harcama yaptığı belirlenmiştir. Ayrıca tekel ürünlerine yönelik öğrencilerin yaptıkları harcamaların %76,9’u 0-100TL, %7,3’ü 151-200TL ve %6,6’sı 101-150TL arasında gerçekleşmiştir. Tablo 14c’de de öğrencilerin en fazla tercih ettiği harcama kalemleri içerisinde giyim yer almaktadır.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2016 yılı Adrese dayalı nüfus sayımı sonuçlarına göre Gümüşhane’de 172 bin 34 kişi yaşamaktadır. 2016-2017 akademik yılın sonunda Gümüşhane Üniversitesi öğrenci işlerinden elde edilen rakamlarına göre Gümüşhane Üniversitesi’nde okuyan öğrenci sayısı 16 bin 179 olarak tespit edilmiştir. Sahip olunan bu öğrenci sayısı il nüfusunun %9,41’ini oluşturmaktadır. Bu durumda Gümüşhane üniversitesinin sahip olduğu öğrenci sayısının Gümüşhane il ekonomisi üzerinde ne kadar etkisinin olduğu kolayca anlaşılabilir.

Bu çalışma, Gümüşhane Üniversitesi öğrencilerinin harcama eğilimlerini ve kent yaşamına olan ekonomik katkılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Buradan yola çıkarak araştırmanın sonuçlarını kısaca özetleyecek olursak; katılımcıların %55,5 (197)’si kadınlar oluşturmakta, %58,7’si 21-25 yaş aralığında bulunmakta, %91,5’i lisans eğitimi almakta ve %38,7’si Mühendislik ve Doğa Bilimlerinde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin çoğunluğu devlet yurdunu (%44,5), kiralık öğrenci evlerini (%25,3) ve özel apartları (%20,5) tercih etmektedir.

Gümüşhane ilinde okumanın maliyetini öğrencilerin %39,7’lik kısmı çok yüksek, %38,1’i yüksek ve %17,6’lık kısmı normal bulmaktadır. Burada Gümüşhane ilinde okumanın maliyeti diğer illerle mukayese edildiğinde yüksek (%77,8) olarak değerlendirilmektedir. Gümüşhane ilinde barınmanın maliyetini katılımcıların %56,0’lık kısmı çok yüksek, %33,9’luk kısmı yüksek ve %8,3’lük kısmı da normal olarak

değerlendirmektedir. Öğrenciler tarafından Gümüşhane ilinde okumanın maliyeti diğer illerle mukayese edildiğinde yüksek (%89,9) olarak algılanmaktadır.

Çalışmada dikkat çeken bir diğer husus ise öğrencilerin ailelerinin yaşadıkları bölge ile Gümüşhane Üniversitesi'ni tercih nedenleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmayışıdır. Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin çoğunluğunun sırasıyla Karadeniz (%28,3), Doğu Anadolu (%14,9), Marmara (%13,1) ve Akdeniz Bölgesi'nde (%10,7) yaşadıkları görülmektedir. Öğrencilerin Gümüşhane üniversitesine yönelik algıları incelendiğinde Gümüşhane Üniversitesi'nin tercih etmelerinde aldıkları puanların (%55,5), memleketine yakın olmasının (%20,3) etkileri bulunmaktadır. Bu sonuçlar öğrencilerin Gümüşhane Üniversitesi'ni tercih etmelerinde yaşadıkları bölgenin etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte çalışmada, Cinsiyet ile Gümüşhane Üniversitesi'ni tavsiye etme durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu sonuç Gümüşhane Üniversitesi'ni tavsiye etme durumu kadın ve erkek açısından farklılık göstermektedir. Gümüşhane Üniversitesini tavsiye etme durumu ile okumanın maliyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu sonuç şehrin ekonomik olarak pahalı olduğu algısına göre öğrencilerin üniversiteyi tavsiye etmede etkisinin olduğuna işaret etmektedir. Gümüşhane Üniversitesini tavsiye etme durumu ile barınmanın maliyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu sonuç barınmanın maliyetinin pahalı olduğu algısına göre öğrencilerin üniversiteyi tavsiye etmede etkisinin olduğuna işaret etmektedir. Dolayısıyla il ekonomisinin gelişiminde öğrenci harcamalarının etkili olması da dikkate alındığında, Gümüşhane'de öğrenci açısından yemekhane dışında beslenme, kampus içi ulaşım, barınma ve giyim harcamaları gibi pahalı olarak algılanan ihtiyaçların belirlenmesi ve daha ekonomik hale getirilmesi gerekmektedir.

Araştırma sonucunda Öğrencilerin ortalama aylık gelir miktarları 778,09 TL ve aylık ortalama harcama miktarları 725,57 TL olarak bulunmuştur. Buradan hareketle 16 bin 179 üniversite öğrencisinin Gümüşhane il ekonomisine sağladığı aylık katkının 11.738.997,03TL olduğu söylenebilmektedir. Diğer taraftan, Gümüşhane Üniversitesi öğrencilerinin aylık tüketim eğilimleri ve diğer bütün harcama kalemlerinin Gümüşhane ekonomisi için azımsanmayacak büyüklükte olduğu görülmektedir.

Üzerinde durulması gereken diğer bir unsur da, Gümüşhane ilinde hem okumanın hem de barınmanın maliyetinin oldukça yüksek olmasıdır. Bu durum öğrenciler açısından barınma sorununu beraberinde getirmektedir. Burada yerel yöneticilere ve kent halkına önemli görevler düşmektedir. Konut sayısında yaşanan yetersizliği fırsata dönüştürmeye çalışan insanlara yönelik caydırıcı tedbirler alınarak bu sorun çözüme kavuşturulabilir.

Gerek daha önceki bazı yerel çalışmalar gerekse yaptığımız değerlendirmeler, üniversitelerin buldukları kentlerde ve illerde çok önemli değişimler yarattığını göstermektedir. Bu değişikliklerin önemli kısmı kentlerin ekonomik yapılarında gerçekleşmektedir. Bu konuda Türkiye'de yapılan çalışmalar göz önüne alındığında bu durum üniversitelerin ekonomik etkisinin çok güçlü olduğunun bir kanıtı olarak kabul edilebilir. Bunun yanı sıra üniversiteler, özellikle küçük ve orta büyüklükteki kentlerin, nüfus ve göç verilerini de etkilemektedir. Gümüşhane üniversitesi kısa sayılabilecek bir zamanda binlerce öğrenciye kavuşmuş, bu durum kentteki nüfus artış hızının ve net göç oranlarının yükselmesine yol açmıştır.

Üniversiteler içinde buldukları kent yaşamına hem ekonomik hem de sosyo-kültürel açıdan katkı sağlamanın yanında, kent içerisinde çeşitli toplumsal dinamikleri harekete geçirebilecek sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler, düşünce ve sanayi kuruluşlarıyla çift yönlü bir etkileşim sergilemeleri gerekmektedir. Yerel yöneticiler şehirde yaşayan insanların refahını ve yaşam kalitesini artırabilmeleri için, öncelikle şehrin silüetinin korunması, şehrin daha yaşanılır hale getirilmesi noktasında kentin geleneksel, kültürel ve doğal yapısına uygun imar planı çalışmaları için içerisine girmelidir. Sonuç olarak üniversite algısı, kentin üniversiteyi sahiplenmesi, üniversite ile kentin bütünleşmesi ve iki yönlü etkileşimin uygulamaya dönüşmesi ile sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Akçakanat, T.; Çarıkçı, İ. ve Dulupçu, M.A. (2010), "Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003-2009 Yılları Örneği", Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, (22): 165-178.

Arslan, F. (2016), "Üniversite Öğrencilerinin Şehirle Kurduğu Ekonomik ve Sosyal İlişkilerden Memnuniyet Analizi: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Örneği", İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 5(4): 1103-1120

- Atik, H. (1999), “ Üniuersitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları: Teori ve Erciyes Üniuersitesi Üzerine Bir Araştırma”, Erciyes Üniuersitesi İ.İ.B.F. Dergisi, (15): 99-111.
- Bilginoğlu, M.A.; Atik, H.; Türker, O.; Pamuk, Y. ve Düzgün, R. (2002), “Erciyes Üniuersitesi Kayseri İli'nin Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Yapısına Etkileri”, Kayseri: Erciyes Üniuersitesi Yayınları, No: 135
- Bleaney, M.F., Binks, M.R.; Greeanaway D.; Reed, G.V.; ve Whynes, D.K. (1992), What Does A University Add to Its Local Economy, Applied Economics, 24, pp.305-311.
- Çakır, M. A. (2011), “Ondokuz Mayıs Üniuersitesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Özelliklerinin Samsun İline Katkısı”, Samsun Sempozyumu,1-7
- Çalışkan, Ş. (2010),“Üniuersite Öğrencilerinin Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı (Uşak Üniuersitesi Örneği)”, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 9(31): 169-179
- Çayın, M. ve Özer, H. (2015), “Üniuersitelerin İl Ekonomisine Katkısı ve Öğrencilerin Tüketim Yapısı: Muş Alparslan Üniuersitesi Örneği”, Dokuz Eylöl Üniuersitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 30(2): 131-147
- Durmuş, B.; Yurtkoru, E.S. ve Çinko, M. (2011), Sosyal Bilimlerde SPSS'le Veri Analizi, Dördüncü baskı, İstanbul: Beta Yayınları, 215s
- Dalğar, H.; Tunç, H.ve Kaya, M. (2009), “Bölgesel Kalkınmada Yükseköğretim Kurumlarının Rolü ve Bucak Örneği”, Mehmet Akif Ersoy Üniuersitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(1): 39-50.
- Ergün, E. (2003), “AKÜ Boldavin MYO'nun Boldavin'in Sosyo-Kültürel Yapısına ve Ekonomisine Katkıları”, Afyon Kocatepe Üniuersitesi İ.İ.B.F. Dergisi, (5): 63-78
- Erkekoğlu, H. (2000),“Bölge Üniuersitelerinin Yerel Ekonomiye Katkıları: Sivas Cumhuriyet Üniuersitesi Örneği”, Erciyes Üniuersitesi İ.İ.B.F. Dergisi, (16): 203-210
- Kaşlı, M. ve Serel, A. (2008),“Üniuersite Öğrenci Harcamalarının Analizi ve Bölge Ekonomilerinin Katkılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma”, Yönetim ve Ekonomi, 15(2): 99-113.
- Korkmaz, Ö. (2015), “Üniuersite Öğrencilerinin Harcamalarının İl Ekonomisine Katkısı: Bayburt Üniuersitesi İktisadi ve İdari Bilimler Faköltesi Öğrencileri Üzerine Bir Analiz”, Atatürk Üniuersitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 29(2): 233-250
- Sosyal, A.; Bakan, S.; Özçalıcı, M.; Kaymaz, Y. ve Söylemez, C. (2011), “Kilis 7 Aralık Üniuersitesi Öğrencilerinin Kilis Ekonomisine Katkısı: 2011- 2012 Eğitim-Öğretim Yılı Örneği”, SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, ss.261-276
- Selçuk, G. N. (2012), “Atatürk Üniuersitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Analizi ve Erzurum Ekonomisine Katkısı”, Atatürk Üniuersitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16 (3): 317-330.
- Selçuk, G. N. ve Başar, S. (2012), “Kafkas Üniuersitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Kars İli Ekonomisine Katkısı”, Kafkas Üniuersitesi İ.İ.B.F Dergisi, 3(4): 89-106
- Özer, H.; Akan, Y. ve Çalmaşur, G. (2010), “Atatürk Üniuersitesi Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi”, Cumhuriyet Üniuersitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 11(1): 231-249.
- Tarı, R.; Çalışkan, Ş. ve Bayraktar, Y. (2006), “Kocaeli Üniuersitesi Öğrencilerinin Gelir ve Tüketim İlişkisi Üzerine Ekonometrik Bir İnceleme”, Kocaeli Üniuersitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(1): 168-179.
- Sezer, S. (2017), “Öğrenci Bakışı İle Karacabey Meslek Yüksekokulu'nun Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Katkısının Değerlendirilmesi”, Süleyman Demirel Üniuersitesi Vizyoner Dergisi, 8 (17): 70-82
- Tan, A.; Akpınar, M.G. ve Kaşoğlu, A.N. (1998),“Üniuersite Öğrencilerinin Tüketim Harcamalarının Yapısı Üzerine Bir Araştırma”, Pazarlama Dünyası, (70): 28-32
- Tösten, R.; Çemberlitaş, İ. ve Gökođlan, K. (2013), “Dicle Üniuersitesi Öğrencilerinin Harcama Analizi ve Diyarbakır Ekonomisine Katkısı”, Dicle Üniuersitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(10): 90-114
- Tuğcu, C. T. (2004), “Üniuersitelerin Yerel Ekonomik Faaliyet Hacmine Katkıları: Nevşehir Örneği”, Kayseri Ekonomisi Sempozyumu 2, 61-80,
- Yayar, R.ve Demir, D. (2013), “Gaziosmanpaşa Üniuersitesinin Tokat İli Ekonomisine Etkisi”, Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, 5(8): 106-122.

Yaylalı, M.; Özer, H. ve Dilek, Ö. (2011), “Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi ve Meslek Yüksekokulunun İlçe Ekonomisine Katkısı”, ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 7(13): 1-13.

Yıldız, N.; Akbulut, Ö. ve Bircan, H. (2012). “İstatistiğe Giriş”, Aktif Yayınevi, Erzurum, 326

Wilson, H.J. (1975), “The Student Ependiture Impact of A University On The Local Economy”, The Annals Of Regional Science, 9(1): 122- 126.